

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๔/๙๗๓๖๓

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ^{ชื่อ}
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อหารือแนวทางการรับหลักประกัน (เงินสด)

เรียน

อ้างถึง

ตามหนังสือที่อ้างถึง

แจ้งว่า

ได้ว่าจ้าง

จำนวน ๕ สัญญา ดังนี้

๑. งานปรับปรุงสนามฟุตบอล

จำนวน ๑ งาน

เป็นเงินจำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่
สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๖ โดย^๑
เป็นหลักประกันสัญญา

ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๙๕,๐๐๐ บาท

๒. งานปรับปรุงหอพัก

จำนวน ๑ งาน

เป็นเงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่
สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๖ โดย^๒
ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

๓. งานปรับปรุงอาคาร

จำนวน ๑ งาน

จำนวน ๑ งาน เป็นเงินจำนวน ๒,๑๗๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่
๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดย^๓
๑๐๔,๔๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน

๔. งานปรับปรุงพื้นที่

จำนวน ๑ งาน เป็นเงินจำนวน

๘๒๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่
๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดย^๔
ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๔๑,๐๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดสัญญาวันที่

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดย^๕
ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๗๒,๕๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

๕. งานปรับปรุงโรงอาหาร จำนวน ๑ งาน เป็นเงินจำนวน ๑,๔๕๐,๐๐๐ บาท
ตามสัญญาเลขที่^๖

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

โดย^๗ ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๗๒,๕๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

ซึ่งสัญญาที่ ๓ และ ๔ ได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีมติตรวจรับงานงวดสุดท้าย

พร้อมทั้งได้รายงานหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อเบิกจ่ายเงินให้^๘ ประกอบกับพันธะภาระการรับประกัน
ความชำรุดบกพร่องแล้ว แต่สำหรับในสัญญาที่ ๑, ๒ และ ๕ ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา จนเมื่อค่าปรับเกินร้อยละ ๑๐

ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญา^๙ จึงบอกเลิกสัญญาทั้ง ๓ สัญญา รวมทั้งแจ้งจำนวนค่าปรับ

การรับหลักประกัน และพิจารณาลงโทษเป็นผู้ที่งาน ภายหลัง^{๑๐} ได้ดำเนินการตามหนังสือ

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๔/๑ ๑๐๔

ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซึ่งหรือจ้าง^{๑๑}
ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔)
ซึ่งได้ประเมินค่าเสียหายภายหลังบอกเลิกสัญญา (ค่าเสียหาย ค่าปรับ และค่าควบคุมงานที่เพิ่มขึ้น) เพื่อนำมาหักออก
จากหลักประกันสัญญา และงานที่ดำเนินการแล้วบางส่วนแต่ยังไม่ได้ส่งมอบ ซึ่งต้องดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้อง^{๑๒}
ให้ผู้รับจ้างรายเดิมต้องชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มเติมอีก แต่เนื่องจากหลักประกันสัญญาทั้ง ๓ สัญญา

ยัง ...

ยังไม่ครอบคลุมถึงค่าเสียหายที่เกิดขึ้น จากหลักการตามหนังสือแจ้งเรียนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ไม่มีบทบัญญัติไว้ชัดเจน สำหรับกรณีการรับหลักประกันสัญญาภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญา และแจ้งค่าปรับ จะพิจารณาเริบหลักประกันสัญญาที่ ๓ และ ๔ ซึ่ง ได้มีการส่งมอบงานเรียบร้อย และได้สินสุดภาระผูกพันแล้ว จึงขอหารือดังนี้

๑. สามารถรับหลักประกันสัญญาตามสัญญาที่ ๓ และ ๔ ที่สินสุดภาระผูกพันแล้ว จะสามารถนำมาชดใช้ค่าเสียหายในสัญญาที่ ๑, ๒ และ ๕ ที่มหาวิทยาลัยฯ ได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีที่มหาวิทยาลัยฯ สามารถรับหลักประกันสัญญาตามสัญญาจ้างที่สินสุดภาระผูกพัน ตามสัญญาที่ ๓ และ ๔ เพื่อนำมาชดใช้ค่าเสียหายในสัญญาที่ ๑, ๒ และ ๕ ที่เป็นผู้รับจ้างรายเดียวกันทั้งงาน และก่อให้เกิดความเสียหายกับ จะสามารถรับหลักประกันได้หรือไม่ อย่างไร ความละเมิดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงต่อไปนี้ ให้อยู่ในคุณพินิจของผู้มีอำนาจที่จะบอกเลิกสัญญา หรือข้อตกลงกับคู่สัญญา (๑) เหตุอันเข้าได้ว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด” และมาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐกระทำการดังต่อไปนี้ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าผู้ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญานั้นกระทำการอันมีลักษณะเป็นการทิ้งงาน (๒) คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับจ้างซึ่งที่หน่วยงานของรัฐอนุญาตให้รับซ่อมงานได้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือแน่น” และระบุเปียบ กระบรรยายการคลังว่าการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “หลักประกันสัญญาให้ใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) เงินสด” และข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๑) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ข้อ ๑๘๓ กำหนดว่า “นอกจากการบอกเลิกสัญญา หรือข้อตกลงตามมาตรา ๑๐๓ หากปรากฏว่าคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง...” ประกอบหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหา การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๔.๒/ว ๑๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซึ่งหรือจ้างตามพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๔)

๒. กรณีข้อหารือ ๑ - ๒ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า

ได้ว่าจ้าง จำนวน ๕ สัญญา ดังนี้

(๑) งานปรับปรุงสนามฟุตบอล จำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่

เป็นเงินจำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑๙๐๐๕๒๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

สื้นสุดสัญญาวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๖ โดย ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๙๕,๐๐๐ บาท

เป็นหลักประกันสัญญา

(๒) งานปรับปรุงหอพัก จำนวน ๑ งาน

เป็นเงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑๙๐๐๕๒๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

สื้นสุดสัญญาวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๖ โดย ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

(๓) งานปรับปรุงอาคาร จำนวน ๑ งาน

เป็นเงินจำนวน ๒,๑๗๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑๙๐๐๕๒๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

สื้นสุดสัญญาวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดย ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

(๔) งานปรับปรุงอาคาร จำนวน ๑ งาน

เป็นเงินจำนวน ๒,๑๗๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑๙๐๐๕๒๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

สื้นสุดสัญญาวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดย ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

(๕) ...

(๔) งานปรับปรุงพื้นที่
๔๒๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่
๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดย ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๔๑,๐๐๐ บาท

จำนวน ๑ งาน เป็นเงินจำนวน
ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดสัญญาวันที่
๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดย ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๔๑,๐๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา

(๕) งานปรับปรุงโรงอาหาร จำนวน ๑ งาน เป็นเงินจำนวน ๑,๔๕๐,๐๐๐ บาท
ตามสัญญาเลขที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕
โดย ได้นำเงินสดเป็นเงินจำนวน ๗๒,๕๐๐ บาท เป็นหลักประกันสัญญา
โดยสัญญาที่ (๓) และ (๔) ได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีมติตรวจรับงานงวดสุดท้าย
พร้อมทั้งได้รายงานหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อเบิกจ่ายเงินให้ ประกอบกับได้พั้นกำหนดระยะเวลา
การรับประกันความชำรุดบกพร่อง ซึ่งถือว่าได้สิ้นสุดภาระผูกพันตามสัญญาแล้ว กรณีนี้

จึงต้องคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นเงินสดให้กับ โดยเร็ว ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) ต่อไป
สำหรับสัญญาที่ (๑), (๒) และ (๕) เนื่องจาก ไม่ปฏิบัติตามสัญญา และมีค่าปรับเกินร้อยละ ๑๐
ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญา จึงบอกเลิกสัญญากับ ซึ่งผลของการบอกเลิกสัญญาทำให้คู่กรณี
กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม หากมีงานที่ผู้ว่าจ้างได้รับไว้และใช้ประโยชน์ในราชการได้ตามสัญญาแล้ว
ผู้ว่าจ้างจะต้องมีการชดใช้ราคาให้แก่ผู้รับจ้าง โดยจะต้องมีการหักค่าปรับและค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) อกก่อนด้วย
เงินแต่งงานที่รับไว้หากผู้ว่าจ้างไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในราชการตามสัญญาได้ จึงต้องถือว่างานนั้นไม่ควรค่า
แห่งการชดใช้เงินคืนตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๑ และ มีสิทธิ
รับหลักประกันสัญญาได้ ทั้งนี้ ค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้น รวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี)
อาจนำมายหักออกจากหลักประกันสัญญาได้ ซึ่งหลังจากหักค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้นรวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี)
จนครบถ้วนเต็มจำนวนแล้ว หากยังมีจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญาคงเหลืออยู่ ให้คืนจำนวนเงินดังกล่าว
แก่ผู้รับจ้างด้วย แต่หากค่าปรับและค่าชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้น รวมถึงค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) มีจำนวนเงินทั่วไป
จำนวนเงินตามหลักประกันสัญญา ย่อมมีสิทธิรับหลักประกันสัญญาไว้ทั้งหมด และยังมีสิทธิเรียกร้อง
ให้ผู้รับจ้างรายเดิมชดใช้เพิ่มเติมให้อีกจนครบจำนวน โดยไม่ต้องคืนหลักประกันสัญญา ประกอบกับการบอกเลิกสัญญานี้จาก
คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งสัญญา ย่อมเป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการทิ้งงาน ตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๒)
แห่งพระราชบัญญัติฯ ซึ่ง ต้องดำเนินการแจ้งรายชื่อ เป็นผู้ทิ้งงาน และ

ต้องปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ต่อไป ทั้งนี้
ย่อมไม่สามารถนำหลักประกันสัญญาที่ (๓) และ (๔) ที่ได้สิ้นภาระผูกพันแล้ว มาหักออกจากค่าปรับและค่าเสียหายอื่น ๆ
(ถ้ามี) ในสัญญาที่ (๑) (๒) และ (๕) ที่ ได้บอกเลิกสัญญากับห้างฯ แล้ว ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเชีย มงคลวนิช)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย